

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

**МАТЕРІАЛИ
ІХ Міжнародної
науково-практичної
конференції**

*«Управління високошвидкісними рухомими
об'єктами та професійна підготовка операторів
складних систем»*

Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Управління високошвидкісними рухомими об'єктами та професійна підготовка операторів складних систем» 18 листопада 2020 року, Кропивницький. – Вид-во ЛА НАУ, 2020, – 360 с.

Організаційний комітет:

Голова:

Неділько С. – начальник Льотної академії НАУ

Заступники голови:

Сорока М. – в.о. заступника начальника академії з навчальної, науково-методичної та виховної роботи Льотної академії НАУ;

Неділько В. – директор Науково-виробничого інституту аеронавігації Льотної академії НАУ

Відповідальний секретар – **Козловська О.**

Члени оргкомітету:

Аманжолова Б. – професор кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Карагандинського державного університету ім. академіка Е.А. Букетова (Республіка Казахстан);

Баранов Г. – професор кафедри інформаційних систем і технологій Національного транспортного університету (м.Київ);

Гаєвська К. – директор Інституту міжнародного співробітництва Польської вищої школи в Варшаві (Республіка Польща);

Дем'янчук В. – начальник науково-дослідного центру НСЦ Украерорух (м.Київ);

Дмитрієв О. – в.о. декана факультету льотної експлуатації та обслуговування повітряного руху ЛА НАУ;

Жукова А. – проректор з наукової роботи Закладу освіти «Білоруська державна академія авіації», (м. Мінськ);

Калкаманов С. – професор кафедри електричного транспорту Харківського національного університету міського господарства ім. О.М.Бекетова;

Коломоєць О. – провідний фахівець з організації наукової роботи відділу забезпечення Кіровоградського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України;

Кіліан М. – завідувач кафедри розвитку та будівництва Університету прикладних наук Вайєнштефан-Трієздорф (Німеччина);

Ковальова О. – помічник начальника академії з громадських зв'язків ЛА НАУ;

Кучинська Є. – директор Інституту досліджень і розвитку, доктор наук у сфері безпеки вищої школи поліції в Щитно (Республіка Польща);

Маліновська І. – доцент факультету права та внутрішньої безпеки Вищої школи економіки, права та медичних наук у м. Кельце ім.проф. Є. Ліпінського (Республіка Польща);

Мірзаєв Б. – начальник головного центру єдиної системи ОПР Азербайджану;

Павленко М. – зав. кафедри Харківського університету Повітряних сил ім.І.Кожедуба;

Письменна М. – декан факультету менеджменту ЛА НАУ;

Рибіцька А. – доктор наук у сфері безпеки Університету ім.Павла Влодковича в Плоцьку (Республіка Польща);

Сидоров М. – помічник начальника ЛА НАУ із ЗП та ІР;

Сіроштан С. – начальник редакційно-видавничого відділу ЛА НАУ;

Тимочко О. – професор кафедри Харківського університету Повітряних сил ім.І.Кожедуба;

Українцева Т. – в.о. директора науково-технічної бібліотеки ЛА НАУ;

Українець Є. – професор кафедри конструкції та міцності ЛА та двигунів Харківського університету Повітряних сил ім. І.Кожедуба.

За достовірність та науковий зміст викладеного матеріалу відповідають автори.

<i>О.В. Колотуха, К.Г. Литвиненко</i>	
Організаційна структура управління підприємством.....	295
<i>О.В. Колотуха, К.С. Пред</i>	
Шляхи підвищення ефективності управління інвестиційними ресурсами підприємства	296
<i>О.В. Колотуха, О.В. Цебрій</i>	
Напрями підвищення ефективності управління якістю послуг підприємств індустрії туризму	297
<i>О.Л. Миргородська</i>	
Функціонування підприємств авіаційної галузі в умовах пандемії COVID-19	298
<i>І.В. Михайличенко, А.В. Залевський</i>	
Авіаційні роботи і професійна підготовка операторів складних систем	300
<i>О.В. Колотуха, К.С. Пред</i>	
Напрямки пошуку інвестиційних ресурсів підприємствами галузі цивільної авіації України.....	301
<i>А.О. Сагун, Є.С. Сагун</i>	
Перерозподілення транспортних потоків між пасажирськими та вантажними авіаперевізниками в умовах пандемії COVID - 19	304
<i>О.М. Саркісова</i>	
Активні методи навчання в процесі фахової підготовки фахівців з організаційного забезпечення та управління авіаційним виробництвом	306
<i>О.М. Саркісова</i>	
Розвиток та перспективи малої авіації України в умовах світової пандемії коронавірусу.....	308
<i>Ю.В. Сікірда, В.М. Донцов</i>	
Впровадження корпоративної інформаційної системи управління підприємствами цивільної авіації України.....	309
<i>Ю.В. Сікірда, Т.Ф. Шмельова, М.В. Касаткін, С.В. Гаєвський</i>	
Застосування методів теорії ігор для визначення оптимальних стратегій сумісного прийняття рішень пілотом та авіадиспетчером в конфліктних ситуаціях	311
<i>Ю.В. Сікірда, А.Л. Осипчук</i>	
ERP-система як елемент підвищення ефективності управління операційною діяльністю авіакомпанії	315
<i>Ю.В. Сікірда, Д.В. Рубан</i>	
Обґрунтування впровадження CRM-системи для удосконалення процесу прийняття управлінських рішень в авіакомпанії.....	318
<i>Ю.В. Сікірда, О.А. Щукіна</i>	
Теоретико-організаційні аспекти впровадження АРМ менеджера.....	320
<i>В.А. Соколовський</i>	
Еволюція трендів туристської мотивації та її вплив на розвиток екологічного туризму	322
<i>В.А. Соколовський</i>	
Перспективи зростання екотуристичної активності в межах регіональних ландшафтних парків Кіровоградщини	324
<i>І.В. Щоголева, К. Пенза</i>	
Шляхи вдосконалення управління розвитком корпоративної культури на підприємстві.....	326
<i>І.В. Щоголева, А. Сергієв</i>	
Особливості формування стратегії розвитку підприємств.....	327
<i>І.В. Щоголева, Д. Грачова, Н. Садихов</i>	
Методи підвищення ефективності менеджменту якості послуг	328

Активні методи навчання в процесі фахової підготовки фахівців з організаційного забезпечення та управління авіаційним виробництвом

В умовах мінливої дійсності Вищі навчальні заклади України, які готують майбутніх фахівців не можуть залишитись осторонь прискороного, випереджувального, інноваційного розвитку освіти і науки та вимагають забезпечення умов для розвитку, самореалізації особистості впродовж життя.

Вища освіта покликана давати системні знання про професійну сферу діяльності, її специфіку, має формувати особистісні якості, а саме фахівця з організаційного забезпечення та управління авіаційним виробництвом (фахівця ОЗУАВ). Таким чином, постає проблема підвищення ефективності навчального процесу у ВНЗ з метою професійної підготовки майбутніх фахівців.

Від професійних знань фахівця ОЗУАВ, вміння аналізувати ситуацію і приймати оптимальне рішення, здатності будувати плідні відносини з безліччю служб і фахівців залежить в цілому ефективність рейсів авіакомпанії. Фахівець ОЗУАВ є людиною завдяки якій «тримається» вся підготовка до рейсу, він має підготувати рейс та оформити його за всіма правилами.

Саме тому пропонуємо висвітлити особливості використання активних методів навчання у різних формах організації навчально процесу в підготовці фахівців ОЗУАВ.

Активні методи навчання – це способи активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, які спонукають їх до активної розумової і практичної діяльності в процесі опанування матеріалу, коли активним є не лише викладач, а й студенти [1]. Л. Кайдалова вважає, що завданням для викладача під час використання активних методів навчання є створення умов, які б сприяли виявленню здібностей майбутніх фахівців, розкриття їх потенціалу, пробудження інтересу, забезпечення мотивації до навчання, відчуття задоволення від одержаних результатів тощо [2].

Серед інтерактивних методів, форм і прийомів, що найчастіше використовуються в навчальній роботі ЗВО, можна назвати такі: аналіз помилок, колізій, казусів; аудіовізуальний метод навчання; брейнстормінг ("мозковий штурм"); "дерево рішень"; дискусія із запрошенням фахівців; ділова (рольова) гра; "займи позицію"; коментування, оцінка (або самооцінка) дій учасників; майстер-класи; метод аналізу і діагностики ситуації; метод інтерв'ю (інтерв'ювання); метод проєктів; моделювання; проблемний (проблемно-пошуковий) метод; публічний виступ; робота в малих групах; тренінги (як окремих, так і комплексних навичок) та інші [3].

Реальну цінність представляють уміння адекватно застосовувати на практиці набуті знання, яких майбутній фахівець набуває у процесі вивчення загальних та фахових дисциплін, що й формуватиме зміст їх підготовки.

Тому вважаємо за доцільне зосередити увагу на набутті практичних навичок саме під час практичних (семінарських) занять з професійно-орієнтованих дисциплін. Практичні заняття розглядаємо як своєрідну форму зв'язку теорії з практикою, яка слугує для закріплення теоретичних знань шляхом залучення студентів до вирішення різних навчально-практичних і пізнавальних завдань, відпрацювання навичок тлумачення та застосування нормативно-правових актів, спеціальної літератури, технічних засобів.

Методика проведення практичних занять повинна сприяти відпрацюванню умінь і навичок вирішення завдань, аналізу практичних ситуацій, використанню нормативної та довідкової літератури. Здобувачі вищої освіти повинні вивчати ті типові завдання, які їм доведеться вирішувати у професійній діяльності. Водночас, майбутніх фахівців потрібно

навчати не тільки стандартних процедур, але і пошукової діяльності у процесі розв'язування практичних задач. У пошукових завданнях потрібно дотримуватись раціонального співвідношення традиційних і проблемних методів навчання.

З метою удосконалення практичної підготовки фахівців ОЗУАВ пропонуємо впровадження інноваційних технологій навчання, а саме – технологію «засвоєння знань у процесі виконання виробничих завдань», тобто навчання з одночасним виконанням виробничих завдань та операцій, яке дозволяє поєднувати засвоєння теоретичних знань та формування умінь і навичок, що є ефективнішим за традиційні способи подачі навчального матеріалу (лекції, семінари). Завдяки використанню такої технології досягається активна роль здобувачів вищої освіти у засвоєнні навчального матеріалу й оволодінні професійними вміннями та навичками.

Для реалізації даного методу навчальна група поділяється на підгрупи, які змагаються між собою. Кожній підгрупі видається окреме завдання або робиться аналіз однакової ситуації, за результатами якого кожна підгрупа визначає власний варіант розв'язання. У ході обговорення можлива організація попереднього рецензування, публічний захист рішень та інші способи спонукання до активності студентів.

Викладач на такому занятті відіграє роль організатора, укладача, спостерігача та судді. У період підготовки до проведення заняття викладач формує ситуаційні/творчі завдання, шукає сюжети в межах обраної теми за різними рівнями складності. В основі кожного завдання є певна виробнича проблемна ситуація, що слугує продуктивному навчанню. Прийняття оптимального рішення здобувачами вищої освіти кожної підгрупи відбувається в умовах дискусії. Отже, викладач розробляє з теми (розділу чи дисципліни) певну кількість ситуаційних вправ, які доцільно згрупувати в певні варіанти, що включають по 3 ситуаційні завдання. Так, за правильне розв'язання ситуацій у всіх трьох вправах підгрупа отримує 100 балів, у двох вправах – 70 балів, в одній – 30 балів.

Послідовність проведення заняття за такою методикою складається з декількох етапів:

- 1) інструктування студентів, формування підгруп, видача завдання (час – 10 хвилин);
- 2) розв'язання проблемних ситуацій підгрупами, оформлення письмових відповідей (40 хв.); під час роботи студенти можуть одержати консультацію викладача;
- 3) взаємне рецензування підгрупами обраних рішень (10 хв.);
- 4) обговорення прийнятих рішень, аналіз рішень викладачем, підбиття підсумків заняття (20 хв.).

Така послідовність практичного заняття за технологією «засвоєння знань у процесі виконання виробничих завдань» є орієнтовною та може бути змінена викладачем залежно від поставленої мети. Основна мета такого заняття – закріплення та поглиблення знань, формування умінь та навичок вирішення виробничих ситуацій, тощо. Розглядаючи виробничі ситуації, студенти збагачуються досвідом практичної діяльності, вчаться ухилятися від помилкових рішень, прогнозувати і планувати свою діяльність.

Список використаних джерел

1. Смолкин А. М. Методы активного обучения : науч.-метод. пособие. М: Высш. шк., 1991. 176 с.
2. Кайдалова Л. Г. Інтерактивні технології як засіб формування професійної та комунікативної компетентності майбутніх фахівців охорони здоров'я. The unity of science. Prague, 2016. June. С. 30-33.
3. Постоюк Н., Рабчун І. Активні методи навчання майбутніх фахівців освітньої сфери у працях українських учених-педагогів. Педагогіка. №2 (8). 2018. С. 57-59.